

วารสาร เมืองโบราณ

MUANG BORAN JOURNAL ๓๘.๓

ปีที่ ๓๘ ฉบับที่ ๓
กรกฎาคม - กันยายน ๒๕๕๕
Vol. 38 No. 3
July - September 2011
www.MuangBoranJournal.com

บาใหญ่ กลองอ้อม
สิบปีแห่งการเปลี่ยนแปลง
ประภัสสร ชูวิเชียร

ชีวิตชาวสวนทุเรียนบางขุนนนท์
พล.อ.อ.ทวี จุลละทรัพย์

จากคอยคองถึงคอยค้วน
ภูมิวัฒนธรรมยุคหินดั่งของล้านนา
ศรีศักร วัลลิโภคม

เทวาลัยพระสุริยະที่โกนารัก
ศรัณย์ มะกรูดอินทร์

กลองอ้อม และสวนเมืองนนท์

3

4

9

ISSN 0125-426X
MSTI
9 770125 426009

คลองอ้อมและสวนเมืองนนท์

ทุเรียนเมืองนนท์ ของดีจากสวนนนทบุรี
ว่ากันว่าเมื่อใด หวานหอม อร่อยกว่าทุเรียนถิ่นอื่นๆ
เพราะปลูกในพื้นที่ดินอุดมสมบูรณ์
และมีหลากหลายพันธุ์ให้รสชาติต่างๆ กันไป
(ภาพ: ประเวศ คันตราภิรมย์)

สารบัญ

- ๑ ภาพสลักอรุณน้ำเพ็ญคະ
วิชญาคา ทองแดง และศรันย์ ทองปาน
บทบรรณาธิการ
- ๘ วารสารเมืองโบราณกับ
ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น
ศรีศักร วัลลิโภคม

ภูมิวัฒนธรรม

- ๘ จากคอยคุดถึงคอยค้วน:
ภูมิวัฒนธรรมยุคหินดั่งของล้านนา
ศรีศักร วัลลิโภคม
- ๑๘ บ้านสวนสองฝั่งคลองบางกอกน้อย
สุทธรา สุฉายา
- ๒๓ ชีวิตชาวสวนทุเรียนบางขุนนนท์
พล.อ.อ.ทวี จุลละทรัพย์
- ๒๘ รกราง
ณัฐวิทย์ พิมพ์ทอง

ปกิณกะ

ในรอบสามเดือน

- ๓๓ กองบรรณาธิการ: รวบรวม
บรรพศิลป์ พระเครื่อง
- ๓๖ พระบูรณาง
กฤษฏา พินศรี
- ในรูปมีเรื่อง
- ๔๔ ไร่หมื่นเวียนของชาวเกาะเหวี่ยง
สุรินทร์ เหลืออดมัย
- ชุมชนพิพิธภัณฑ
- ๔๖ พิพิธภัณฑศิลปแห่งนครโฮจิมินห์
กองบรรณาธิการ
- ๔๘ พิพิธภัณฑภัฏเก็ดไทหัว
นิตยา กนกมงคล
- ๔๘ นิทรรศน์รัตนโกสินทร์
"ที่นี่ไม่ใช่พิพิธภัณฑ"
วิชญาคา ทองแดง
- กับข้าวบ้านฉัน (สูตรชาวบ้าน)
- ๕๑ เสียงหอยควาว
พยุ่ง วงษ์น้อย
- เรื่องเก่าเล่าสู่
- ๕๒ กองบรรณาธิการ

ทั่วแคว้นแดนสยาม

- ๕๕ ร่องรอยชุมชนโบราณที่ท่าลิม
ธีระวัฒน์ แสนคำ
- ๖๐ ขบวนช้างที่เขาชะลา
อัศดลสิทธิ์ สุชาภา
- ๖๕ คัษฎาราคำถิ่น กลิ่นอายขแมร์
ประสิทธิ์ ไชยชมพู่
- ๘๐ ลาวโซ่งในจิตรกรรมเมืองเพชร
นิพัทธ์พร เพ็งแก้ว

ในแฉ่ง นอกแฉ่ง

- ๘๘ กองบรรณาธิการ

เรื่องจากปก

- ๘๒ บางใหญ่ คลองอ้อม
สิบปีแห่งการเปลี่ยนแปลง
ประภัสสร ชูวิเชียร
- ๘๒ คลาเครือในท้องน้ำ:
ร่องรอยในแผนที่อยุธยาโบราณ
สุวัฒน์ แซ่คั่น
- ๘๘ ทุเรียนสวนนนท์
ปราณี กล้าล้ม

บทความพิเศษ

จิตรกรรม

- ๑๐๖ จิตรกรรมวัดบางแคใหญ่
ภาพบันทึกเหตุการณ์ประวัติศาสตร์
สมัยรัชกาลที่ ๓
มณฑล ประภากรเกียรติ
- ประติมา ประติมาน
- ๑๑๘ พุทธบาทวิคไผ่ล้อม:
แรงบันดาลใจจากจิตรกรรม
คำหนักสมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์
อำพล คมขำ
- เรื่องเล่าชาวบ้าน
- ๑๒๕ งอบบางขุนเทียน
สมใจ นิ่มเล็ก
- นาสาธดาปัตย์
- ๑๒๒ เทวาลัยพระสุริยะที่โกนารัก
ศรันย์ มะกูดอินทร์
- โบราณวิทยา
- ๑๔๐ โครงการภูมิมนุษย์ในประเทศไทย:
มุมมองด้านกฎหมายและจริยธรรม
นันทอม ภูริพัฒน์พงศ์

CONTENTS

- 43 Phra Burengnong
Krisda Phinsri
- 116 Mural Painting of
Bangkhae Yai Temple:
A Depiction of Historical
Events in the Reign of
King Rama III
Monthon Phraphakonkiat
- 124 The Buddha's Footprint of
Sumanakuta at Phai Lom
Temple, Phetchaburi
Amphol Komkham